

Nevroborreliose kan behandles med peroral antibiotika

Behandling med peroral doksisyklin har like god effekt som intravenøs behandling med ceftriakson ved Lyme-nevroborreliose hos voksne.

Det viser en ny norsk studie.

I de fleste retningslinjer anbefales intravenøs behandling med penicillin eller ceftriakson ved Lyme-nevroborreliose. Det ville være åpenbare fordeler dersom man kunne gi peroral behandling, blant annet færre komplikasjoner, lavere pris og enklere administrasjon. I en ny ekvivalensstudie har norske forskere undersøkt om peroral doksisyklin er like effektiv behandling som intravenøs ceftriakson ved Lyme-nevroborreliose (1).

Studien omfattet 102 pasienter med Lyme-nevroborreliose fra ni sykehus i Sør-Norge: Skien, Arendal, Kristiansand, Flekkefjord, Stavanger, Haugesund, Bergen, Førde og Molde. De ble randomisert i perioden april 2004–oktober 2007 til å få enten 200 mg doksisyklin peroralt eller 2 g ceftriakson intravenøst en gang daglig i 14 dager. Standard intervju og klinisk nevrologisk undersøkelse ga en sammensatt klinisk skår (spredning 0–64, 0 er best). Pasientene ble skåret klinisk, og cerebrospinalvæsken ble undersøkt ved behandlingsstart, etter 13 dager og etter fire måneder. Primærendepunktet var reduksjon i klinisk skår fire måneder etter behandlingsstart korrigert for klinisk presentasjon og klinisk skår ved behandlingsstart.

– Det var ingen signifikant forskjell i primærendepunktet mellom de to gruppene. Nedgang i klinisk skår var 4,5 poeng i doksisyklingsgruppen og 4,4 poeng i ceftriaksongruppen, sier Unn Ljøstad, studiens førsteforfatter.

– Sekundærendepunktene var andel pasienter med null i klinisk skår etter fire måneder, reduksjon i celletall i cerebrospi-

Unn Ljøstad (til høyre) og Åse Mygland, studiens første- og sisteforfatter. Foto Alf Tore Nilsen

nalvæsken etter 13 dager og fire måneder og klinisk bedring etter 13 dager. Heller ikke for disse variablene var det signifikante forskjeller i de to gruppene. Heller ikke forekomsten av bivirkninger som muligens var relatert til behandlingen, var signifikant forskjellig: 21 pasienter i doksisyklin-gruppen og 26 pasienter i ceftriakson-gruppen. Tre pasienter i ceftriaksongruppen måtte avslutte behandlingen pga. bivirkninger, sier Ljøstad.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Ljøstad U, Skogvoll E, Eikeland R et al. Oral doxycycline versus intravenous ceftriaxone for European Lyme neuroborreliosis: a multicentre, non-inferiority, double-blind, randomised trial. *Lancet Neurol* 2008; 7: 690–5.

Ordforklaringer

Lyme-borreliose er en multisystemisk infeksjonssykdom forårsaket av den flåttbårne spiroketbakterien *Borrelia burgdorferi*. Tidlig infeksjon (stadium 1) er lokalisert til hud (erythema migrans). Etter dager eller uker kan infeksjonen dissemineres (stadium 2), og rammer da særlig nervesystemet (nevroborreliose), hjerte eller ledd (1).

Dobbel dummydesign: Studien var dobbeltblindet, dvs. at verken pasient eller behandler visste hvilket middel som ble brukt. Blindingen ble oppnådd via såkalt dobbel dummydesign, dvs. at alle pasientene fikk behandling i 14 dager intravenøst (ceftriakson eller placebo) og peroralt (doksisyklin eller placebo). På denne måten ble placebo brukt som hjelpemiddel for å opprettholde blindingen og ikke som komparator.

Ekvivalensstudie: Studien var en ekvivalensstudie (non-inferiority study). Bakgrunnen er at placebokontrollerte legemiddelutprøvinger ikke kan gjøres der det finnes en etablert, virksom behandling. Kontrollgruppen skal være garantert den beste kjente behandling. Dermed blir oppgaven i studiene å vise at den nye behandlingen er minst like god (not inferior) som den etablerte behandlingen.

Litteratur

1. Ljøstad U, Mygland Å, Skarpaas T. Nevroborreliose i Vest-Agder. *Tidsskr Nor Lægeforen* 2003; 123: 610–3.

Forskning på nevroborreliose

Artikkelen er skrevet av sju norske forskere

Unn Ljøstad og Åse Mygland er nevrologer med spesiell interesse for nevroborreliose. De er del av en aktiv gruppe ved Sørlandet Sykehus og Universitetet i Agder som forsker på flåttbårne sykdommer med vekt på epidemiologi, diagnostikk, behandling,

prognose og agensbestemmelse ved borreliainfeksjoner og skogflåttencefalitt.

De øvrige forfatterne var Eirik Skogvoll, Randi Eikeland, Rune Midgard, Tone Skarpaas og Åse Berg. Studien ble finansiert av Sørlandet kompetansefond.

Artikkelen ble publisert på nett 21.6. 2008 og i papirform i augustutgaven 2008 av *Lancet Neurology* (www.thelancet.com/journals/lanneur), som er det høyest rangerte tidsskriftet innen klinisk nevrologi